

ALT FOR NORGE

ORGAN FOR DEN NASJONALE FRONT

Nr. 16

Oktober

1944

STÅ VAKT OM FOLKESTYRET UNDER PAROLEN:

«ME MÅ IKKJE FÅ NOKON REAKSJON ETTER KRIGEN,
IKKJE KONSTITUSJONELT OG HELLER IKKJE SOSIALT.»

Av P. Furubotn.

I.

Den uttalelse som sentralkomiteen for Det kommunistiske parti kom med den 1. juni i anledning proklamasjonen fra den norske heimefronts ledelse og regjeringas erklæring av 19. mai 1944, har funnet dyp gjenklang hos arbeiderklassen og hos alle oppriktige demokrater innen alle lag og klasser i vårt land.

Vi er oppriktig glad for dette, fordi det bærer bud om at der er mektige krefter i vårt folk som er i ferd med fordomsfritt å vende blikket framover og for alltid frigjøre seg fra den falske forestilling at kommunistene er landsforredere som spiller rollen som femte kolonne i norsk politikk. Nettopp denne falske forestilling har underjordiske krefter i og utenfor landet nyttet til reaksjonære særformål som ikke tåler dagens lys. Det *hovedvåpen* som disse krefter anvender bak de politiske kulisser er at kommunistene forbereder statskup etter krigen. For å møte denne fare, forteller disse reaksjonens åleglatte og samvittighetsløse hviskepolitikere, er det nødvendig trass i alle kommunistenes store fortjenester under krigen, fortsatt å opprettholde forestillingen om at kommunistene er landsforredere, «Moskvas femte kolonne». Til å virke i det skjulte for dette edle formål er der så å si opprettet en slags politisk jesuitterorden. Med slik ukristelig framferd i politikken søker reaksjonens jesuitter å slå to fluer i ett smekk: for det første å svekke og undergrave kommunistenes arbeid for å vinne alle patrioter, vinne ledelsen for heimefronten og selve regjeringa vår for en aktiv krigspolitikk og for det annet i ly av den falske forestilling om kommunistene som landsforredere, femte kolonne og statskup-organisatorer å manøvrere fram *konstitusjonell* og *sosial* reaksjon i vårt land etter krigen.

Vi må dessverre konstatere at reaksjonens jesuitter har oppnådd visse resultater — om enn bare forbigående — i sitt antinasjonale og antidemokratiske undergravningsarbeid. Årsaken til dette må *for det første* søkes i restene av den utrolige politiske naivitet og sorgløshet fra tiden før krigen innen visse innflytelsesrike, borgerlige, demokratiske kretser i vårt land, *for det annet* i naiviteten og halvstarrigheten eller melkeviiger-mentaliteten i og omkring heimefrontens ledelse og regjeringa vår og *for det tredje* i vår egen naivitet, i våre egne negative tradisjoner, dvs. i de negative tradisjoner i vår *praksis* som så ofte framleis kommer til uttrykk hos oss kommunister.

Proklamasjonen fra den norske heimefronts ledelse og regjeringas erklæring av 19. mai 1944 var et betydningsfullt slag mot de reaksjonære krefter som søker å manøvrere fram konstitusjonell og sosial reaksjon etter krigen. Nettopp derfor fikk denne proklamasjonen og regjeringas erklæring umiddelbar tilslutning fra sentralkomiteen for Det kommunistiske parti, slik det kom til uttrykk i partiets vedtak av 1. juni 1944. Den senere erfaring har imidlertid lært oss at reaksjonens jesuitter ikke har oppgitt sitt program. Det er med beklagelse vi må konstatere at der selv i den aller siste tid fra et visst hold drives en regulær hets-propaganda mot kommunistene. Denne propaganda kommer også delvis til uttrykk i den illegale nasjonale presse i form av direkte sovjet-fiendtlig propaganda. Disse foreteelser sett på bakgrunn av den tidligere diskusjon om det konstitusjonelle spørsmål etter krigen, er varsel om at vi ikke kan slå oss til ro med en ytre politisk facade. Vi finner derfor tiden inne til å rette et nytt slag mot de reaksjonære krefter som framleis arbeider *under demokratiets maske*. Til dette formål tjener de tanker som så klart kom til uttrykk i artikkelen «Vår mening» i «Vårt land» den 1.-11.-1943, hvor det heter:

«Vi begynner å øyne sluttoppgjøret og befrielsen, mèn det er ting som tyder på at det norske folk kan få et oppgjør med noen av sine egne. Reaksjonære krefter arbeider *under demokratiets maske* for å sette folkestyret ut av funksjon i en såkalt overgangstid. Det skal være innflytelsesrike personer som i hemmelighet framholder at nå må der noe nytt til. Det sies: Regjeringen skal gå av straks den kommer tilbake, Stortinget bør ikke innkalles, heller ikke bystyrer, herredsstyrer, fattigstyrer m. v. De av folket valgte kvinner og menn skal settes utenfor uten at folket selv skal få høve til å uttale seg - - -

Enkelt personer har ikke fullmakt til å foregripe begivenhetenes gang - - - De sistvalgte stortingsrepresentanter er de som representerer folket - - - Når krigen er slutt, eller landet befriet for tyskerne, skal de kvinner og menn som før 9. april 1940, var valgt av folket, igjen innta sine plasser inntil nytt valg er avholdt. Selvsagt med unntagelse av N.S.-medlemmer.»

«Vårt land» sluttet sin artikkel med parolen: *Stå vakt om folkestyret!*

Et annet syn på det konstitusjonelle spørsmål eller «folkestyret» etter krigen kom særlig klart til uttrykk i en redaksjonsartikkel i «Fri Fagbevegele», nr. 39, den 13.-11.-1943, hvor det heter:

«Etter det som foreligger i offisielle uttalelser er det regjeringens plan å gå av så snart som mulig etter at Norge er blitt fritt og å overlate stillingen til et forretningsministerium oppnevnt av kongen og sannsynligvis sammensatt av menn fra alle partier og eventuelt også partiløse. Den nye regjering skal regjere ved provisoriske forordninger inntil et nytt storting kan bli valgt og tre sammen, og av det skal utgå Norges nye parlamentariske regjering. I hovedsaken burde alle kunne samles om denne framgangsmåte - - - Når det gjelder det gamle storting av 1936, så er det praktisk talt enstemmighet om at dette ikke bør innkalles på nytt.»

Såvidt «Vårt land» og «Fri Fagbevegele». Vi gjengir også noen ord fra «Alt for Norge», nr. 5, mars d. å.:

«Vi må alltid påse at kampen for friheten, mot undertrykkelse og reaksjon, føres slik at ikke reaksjonen smetter inn bakdøra. Det er nødvendig at det

ikke bare i propagandaen blir benyttet parolene om frihet, folkestyre og demokrati, men det må også slås fast i offisielle erklæringer og i praksis, slik at folket har den nødvendige garanti for at de lidelser og den undertrykkelse det har holdt ut, ikke har vært forgjeves.»

Vi tar oss den frihet å sitere et kort utdrag av «ei utreiding frå» en fram-tredende statsrettslærd «i spørsmålet: um dei som vart valde til stortingsmenn i 1936, er folkerepresentanter enno og til dess nytt val er halde: - - -»

«Mennene skifter, men Stortinget stend som den faste riksskipnaden i alle umskiftede ellest - - -

Det vilde vera eit opinbert brot mot grunnlogi, eit «statskup», um konungen freista å styre riket uten storting, jamvel um dette styre berre skulde vara nokre månader, nokre vikor eller nokre dagar. Og den som fær eller freistar å få konungen til å gjera dette brotet, eller som er med på dette, vert skuldig etter § 98 i straffelogi; er han ein riksråd, kann han straffast etter § 8 eller § 11 og i logi frå 5. februar 1932 «om straff ved handlinger som påtales ved riksstett.»

For tingmenn er det ikkje berre ein rett å halda fram med teneste, so lenge mandatet varer: det er, no som ellest, ein skyldnad (§ 12 i logi frå 5.-2.-1932). Og moralsk er denne skyldnaden større enn i venlege tider - - -

Dei som vilde forsvara eit statskup med det at konungen skal få velja riksstyre uten indblanding frå Stortinget lyt svara på dessa spørsmål: Skal konungen velja riksstyret berre etter den kjennskapen han sjølv hev til saker og menn? Eller skal han likevel rådføra seg med einkvar? Og kven skulde det so vera? Det gamle riksstyret? Eller andre emigranter? Eller sume her heime, som kanhenda sjølv hev bede seg til tenest? Og kva skal konungen um det syner seg at rådgjevarane ikkje er samde? Det kan henda der alt er sett upp ei ministerlista; og at konungen med vilje eller av vanvare kunde koma til å rådspyrje menn som ikkje hev vore med på uppsetjingi.

Den som vilde forsvara statskupet med den andre grunngevinga at stortingsdryftingar um atterreisingsoppgåvone tok for lang tid, kann vel ikkje meina at desse oppgåvone *treng* mindre dryfting enn dei saker som Stortinget skal avgjera i venlige tider. Tanken måtte vel anten vera den at me aldri skal hava noko storting; eller at det haster so med atterreisingi at me ikkje kan hefta tidi burt med stortingsvedtak. I røyndi gjeng ogso den siste grunngevingi ut på det, at eit storting er ein uting, avdi tingmennene ikkje kann eller vil tøyne tunga si, um det haster aldri så mykje med avgjerdene. Denne domen må vel gjelda alle norske tingmenn, i den siste tidi; eg hev ikkje høyrte, at dei som vart valde i 1936, skild seg ut i so måte - - -

Me må ikkje få nokon reaksjon, ikkje konstitusjonelt og heller ikkje sosialt.

Den konstitusjonelle vegen er klår: Stortinget kjem saman so snøgt det vert høve til det. Og det riksstyret som me hadde då framandveldet byrja, møter upp i Stortinget. Um det då skal skipast eit nytt riksstyre, eller um det gamle skal halda fram til nytt val er halde, lyt Stortinget avgjera. Men eg gjeng ut frå at Stortinget straks vil velja ei sernemnd, med dei beste representantar frå alle parti, til den oppgåva å dryfte dei store atterreisingsspørsmåli.»

De demokratiske grunntanker som kommer til uttrykk i denne betydnings-

fulle forfatningsutredning vil vi gi vår hele og fulle tilslutning. Og vi er overbevist om at alle som står vakt om folkestyret i vårt land vil gjøre det samme. Arbeiderklassens stilling til det konkrete spørsmål om de nåværende stortingsrepresentanters rettigheter og plikter blir bestemt av selve hovedoppgaven:

A stenge reaksjonens jesuitter vegen i norsk politikk og sikre folket retten til sjøl å bestemme landets politiske kurs og styresett.

Den uskrevne nasjonale og demokratiske standardparole som har gyldighet i alle situasjoner vil vi alltid kunne søke og finne i vår egne våkne, nasjonale og demokratiske samvittighet. I nøye samsvar med denne vår egen samvittighet vil og må vi alle, alle virkelige kommunister, alle virkelige demokrater og patrioter, formere våre krefter og stå vakt om folkestyret i vårt land under parolen:

«Me må ikkje få nokon reaksjon etter krigen, ikkje konstitusjonelt og heller ikkje sosialt.»

Politiske opprørte tider som nå krever konsentrert viljesuttrykk av alle demokratiets enkeltviljer — slik som Bjørnson i 1869, i venstrepartiets fødselsår synger til Johan Sverdrup:

«En kampstor tid, — og vi er med!

Paa jord det største er: at være
hvor krefter, som er stort i gjære
skal tage skikkelse og sted.»

Arbeidere i by og bygd! Bønder og fiskere! Intellektuelle! Demokrater og patrioter innen alle lag og klasser! - - - Tiden er inne da det er ubetinget nødvendig at også kommunistene blir med i heimefrontens ledelse. Reaksjonens jesuitter og deres naive politiske redskaper i og utenfor landet setter seg mot dette. *Vi* må bryte denne motstand! Også i regjeringa vår må kommunistene være med. Reaksjonens jesuitter og deres naive redskaper i og utenfor landet setter seg mot. *Vi* må også bryte denne motstand! Under den nåværende politiske utvikling betyr en slik ekte konsolidering og samling av demokratiets krefter i vårt land *et drepande slag mot reaksjonens jesuitter og etterkrigsquislinger i Norge*

Nettopp derfor må vi føre dette krav fram og gjøre det til et folkekrav! Og desto fortere demokratiets krefter seirer i dette spørsmål, desto bedre for å sikre land og folk en trygg og normal politisk utvikling etter krigen.

Patrioter! Landsmenn! Under arbeidet med å konsolidere og samle demokratiets krefter i vårt land må vi ikke et øyeblikk glemme:

Vårt land er i krig! Hver enkelt av oss er en soldat, sivil eller i uniform!

Oslo, den 1. oktober 1944.

EIDSVOLDS - MENNE.

«Kan da noget Øjeblik være høitideligere, højvigtigere end dette, paa hvis Anvendelse Fædrelandets Vee eller Vel beroer i Nutid og Eftertid! Kan noget Hværv være dyrebareere, helligere, religiøsere enn det som er nedlagt i vore Hænder?» (Nicolai Wergeland i Riksforsamlinga 19 april 1814.)

«Utgis av sentralkomiteen for Det kommunistiske parti.»